

R. N. IN V. Š.

Kulturno popotovanje z Vando Šega in njenim romanom Nikogaršnja

V organizaciji Javnega zavoda Snežnik, Narodnega muzeja Slovenije in Celjske Mohorjeve družbe iz Celja smo se s pesnico in pisateljico Vando Šega, igralko Sonjo Mlejnik, direktorico Celjske Mohorjeve družbe dr. Tanjo Ozvatič in Ivom Umkom odpravili na kulturno popotovanje. Ena od obiskovalk prireditve, ki je potekala 3. februarja 2017 v gradu Snežnik, je svoje vtise strnila v sledeči zapis.

Tisti petek, tretjega februarja, je na Notranjskem močno deževalo. Težko se je bilo podati na drugi konec Slovenije, a vabilo je obetalo nekaj toplega.

Roman **Vande Šega NIKOGARŠNJA** sem prebrala na dušek, v noči njenega uradnega izida, aprila lani. Zato je bila odločitev za obisk kulturnega večera, odločitev za obisk gospe Vande, njenih gostov in njej tako ljube doline, da jo imamo radi celo tisti, ki smo jo bežno videli enkrat, dvakrat ali morda še nikoli. In seveda gradu Snežnik, ki ima v pisateljici posebno mesto.

O romanu je moč prebrati številne odlične ocene. Čisto nekaj drugega je roman prebrati v samotni in tišini, se poistovetiti ali vsaj približati njegovim junakom. Nekaj tretjega pa

je doživeti večer, kot ga je ponudila poročna dvorana gradu Snežnik, s toplim kaminom, debelimi, pravimi svečami na grajskem klavirju, ob zvokih šansonov v izvedbi Iva Umeka, projekciji osupljivo lepih posnetkov Cerkniškega jezera, gradu, osvetljenega mesta, ki je lahko Ljubljana, Pariz ali katero od slovenskih mest.

V interpretaciji odlomkov, ki so jih podale dr. Tanja Ozvatič, Sonja Mlejnik in Vanda Šega, so junakinje iz romana dobile glas in živost in resničnost. To so ženske, ki hodijo skozi naš čas in naš prostor, z vsemi lepota-mi in pastmi, ki jih prinaša.

»Zgodba romana je vsekakor nekaj posebnega. Pisateljica razodeva izrazit smisel za poetični slog s svežimi podobami in prispodobami ter velik čut za detajl. Kljub temu da gre za uveljavljeno pesnico s kar devetimi objavljenimi pesniškimi zbirkami, njena izrazna moč preseneča vedno znova« je v svoji recenziji med drugim zapisal Andrej Arko.

V pogovoru z direktorico Celjske Mohorjeve družbe dr. Tanjo Ozvatič je pisateljica spregovorila o svojem odnosu in razmisleku o slovenskem jeziku. Le ta je v integralnem, univerzalnem, globalnem ... še kako na udaru, Slovenci pa na veliki preizkušnji, kako bomo uspeli ohranjati barvitost in žlahtnost maternega jezika kot dragocene dote narodove indentitete. V njem se znamo najboljši subtilno izražati – sporazumevati, pripraviti

in ljubiti, vabiti in šaliti, se jeziti in hvaliti, z njim se je mogoče pozdravljati, proslavljati in poslavljati.

»Ljubezen do maternega jezika je za gospo Vando še toliko bolj razumljiva, saj jo v vseh vlogah, ki jih opravlja v življenju, še posebej zanima človek. Kot posameznik, umeščen v socialni prostor in čas. Prisluhne mu z izredno izostrenim socialnim čutom in mero za pravičnost. Vse se je dotakne, kot bi klicalo njeno navzočnost, njeno sodelovanje, njeno pomoč. Notranjo moč in navdih črpa iz lepote Cerkniškega jezera in sveta ob njem. In temu njenemu svetu – travam, gozdovom, pticam, svetlobam in neštetim obrazom jezera – s pretanjenimi besedami vrača neskončno ljubezen in hvaležnost,« je pogovor sklenila dr. Tanja Ozvatič.

Če bodo kdaj posneli film po romanu Nikogaršnja, si z lahkoto predstavljam kadre, posnete v kleti grajskega stolpa, kjer bodo visela platna, kot bi jih narisala Ellie, ena od junakinj iz romana, gorele bodo sveče, iz ozadja bo slišati glasbo. In odlomek bo tako čaroben, kot je bil večer, ko smo bili na kulturnem popotovanju s pisateljico Vando Šega in njenimi gosti.

Kot vse lepe stvari se je tudi ta večer zaključil v grajski kuhinji, kjer je dišalo po domačih dobrotah, ponujenih s prijazno, toplo notranjsko govornico gostiteljev. ■

